

The background of the entire page is a photograph of the Independence Monument in Kyiv, Ukraine. The monument is a tall, white, fluted column topped with a golden eagle with wings spread, perched on a golden capital. The column stands in the center of a large, paved square. In the background, there are several buildings, including a large, light-colored building with a dome and a spire on the left, and a multi-story building with many windows on the right. The sky is blue with scattered white clouds. The text is overlaid on the lower half of the image.

ШОСТИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ КОНГРЕС З БІОЕТИКИ

27-30 вересня 2016
КИЇВ, УКРАЇНА

**Національна Академія наук України
Національна академія медичних наук України
Міністерство охорони здоров'я України**

**ШОСТИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ КОНГРЕС
З БІОЕТИКИ**
з міжнародною участю

**27-30 вересня 2016
Київ, Україна**

Київ 2016

ОРГАНІЗАТОРИ КОНГРЕСУ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР З МЕДИКО-
БІОТЕХНІЧНИХ ПРОБЛЕМ ПРИ ПРЕЗИДІЇ НАН УКРАЇНИ**

ІНСТИТУТ МЕДИЦИНИ ПРАЦІ НАМН УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЕКСПЕРТНИЙ ЦЕНТР МОЗ УКРАЇНИ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР З БІОЕТИКИ

ЗМІСТ
ФІЛОСОФСЬКІ УЗАГАЛЬНЕННЯ СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ БІОЕТИКИ

МОРАЛЬ І ПРАВО В ЕКОЛОГІЧНІЙ ЕТИЦІ Кисельов М.М., Київ, Україна.....	14
НАЗАД В «БУДУЩЕЕ»: ИСТОРИЯ И СОВРЕМЕННОСТЬ ПРОЕКТОВ БИОТЕХНОЛОГИЧЕСКОГО МОРАЛЬНОГО УЛУЧШЕНИЯ ЧЕЛОВЕКА Тищенко П. Д., Москва, РФ.....	14
БИОЭТИКА, БИОВЛАСТЬ И БИОТЕХНОЛОГИИ: СЕМАНТИЧЕСКОЕ И ЭВОЛЮЦИОННОЕ ИЗМЕРЕНИЯ Чешко В.Ф., Харьков, Украина.....	15
НООСФЕРИЗАЦИЯ И НООЭТИЗАЦИЯ СОЦИУМА: КОНЦЕПТУАЛЬНЫЙ И ТЕОРЕТИКО- СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ Цырдя Т.Н., Кишинэу, Республика Молдова.....	16
ОСОБЕННОСТИ МЕДИЦИНСКОГО ЭТОСА И КОРПОРАТИВНАЯ СОЦИАЛЬНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ВРАЧЕЙ Пустовит С.В., Киев, Украина.....	17
БІОЕТИКА – СОЦІОЕТИКА – НООЕТИКА – СВІТОГЛЯДНА ОСНОВА НОВІТНЬОЇ ФІЛОСОФІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СОЛІДАРНОЇ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНО – ГУМАНІТАРНОЇ БЕЗПЕКИ МЕДИЧНИХ РЕФОРМ Гордієнко О.В., Київ, Україна.....	18
МІЖДИСЦИПЛІНАРНА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ БІОЕТИКИ У КОНТЕКСТІ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ Прокопенко Н.О., Прокопенко В.В., Київ, Україна.....	19
ABSOLUTE OF MORALITY IN THE HEALTHCARE CONTEXT Ostapenko B.I., Kiev, Ukraine.....	20
THE ROLE OF HUMANITY IN ETHICAL REFLECTIONS OF DISASTERS THROUGH THE SCOPE OF ETHICS OF SOCIAL CONSEQUENCES. A CASE OF HUMANITARIAN VOLUNTEERING Komenská K., Prešov, Slovakia.....	20
ВЫМИРАНИЕ НАСЕЛЕНИЯ БЕЗ НАДЛЕЖАЩЕЙ МЕДИЦИНСКОЙ ПОМОЩИ – МОРАЛЬНЫЙ АСПЕКТ Витте П.Н., Киев, Украина.....	21
РЕЛЯТИВІСТСЬКЕ ОСМИСЛЕННЯ ФЕНОМЕНУ СТАТЕВОСТІ ЯК ОБ'ЄКТ БІОЕТИЧНОГО АНАЛІЗУ Медведєв В.В., Київ, Україна.....	22
ПРОБЛЕМИ ТРАНСПЛАНТАЦІЇ З ПОГЛЯДУ БІОЕТИКИ Ширій Т.І., Градик Р.Т., Львів, Україна.....	22
ПОЧЕМУ НЕ СУЩЕСТВУЕТ ХРИСТИАНСКОЙ БИОЭТИКИ? Банарь И.П., Кишинэу, Республика Молдова.....	23

ФІЛОСОФСЬКА АНТРОПОЛОГІЯ ПРО СУТНІСТЬ ЛЮДИНИ Терешкевич Г. Т., Держко І.З., Львів, Україна.....	24
СОЦІОКУЛЬТУРНІ ВИЗОВИ БІОМЕДИЦИНИ: МИРОВОЗЗРЕНЧЕСКО- ЦЕННОСТНИЙ АСПЕКТ Єпископ Филарет (Кучеров), протоієрей Геннадий Батенко, Таранюк Г.П., Київ, Україна.....	25
КРЕАЦІОНІЗМ І ПЕРСОНАЛІЗМ ЯК ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДҐРУНТЯ БІОЕТИКИ Терешкевич Г. Т., Голубець О. Б., Шуст О.В., Оліферчук В.П., Львів, Україна.....	25
ВПЛИВ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА СВІДОМІСТЬ ЛЮДИНИ: БІОЕТИЧНИЙ АСПЕКТ Кощановська Ю. Ю., Львів, Україна.....	26
ПЕРЕМОГА У ВІЙНІ НЕ В БЕЗМЕЖНІМ ВІЙСЬКУ, А В СИЛІ, ЩО ПОХОДИТЬ З НЕБА Терешкевич Г. Т., Попович Т.Р., Попович Б.Р., Львів, Україна.....	27
КОНЦЕПЦІЯ «ЯКОСТІ ЖИТТЯ» В БІОЕТИЧНІЙ ПЕРСПЕКТИВІ Мартинюк Ю.І., Львів, Україна.....	27
ГІДНІСТЬ – ОСЕРДЯ ЛЮДСЬКОЇ ОСОБИ Князевич В.М., Київ, Україна.....	28
ЛЮДИНА ЯК ЦІЛІСНЕ ПОЄДНАННЯ ДУХА, ДУШІ І ТІЛА У ТВОРЧОСТІ В.Ф. ВОЙНО- ЯСЕНЕЦЬКОГО (АРХІЄПІСКОПА ЛУКИ) Венчик Н.Б., Білецький І. Б., Львів, Україна.....	29
ЖИТТЯ ЯК ЦІННІСТЬ Данилків М.І., Осадча Г.С., Мосій О.П., о. Прокопій Лотоцький, Львів, Україна.....	29
ВБИВСТВО ЯК БІОЕТИЧНА ПРОБЛЕМА о. Михайло Лучків, о. Полікарп Марцелюк, Коваль М.І., Львів, Тернопіль, Україна.....	30
ЗНАЧИМІСТЬ ДУХОВНОСТІ У ПОДОЛАННІ АЛКОГОЛІЗМУ В ПРАЦЯХ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО Стецюк М.Р., Макар Т.Р., Львів, Україна.....	31
БІОЕТИКА: СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТ Карпова І.Д., Сугрובה Ю.Ю., Сімферополь.....	31
ТРАНСПЛАНТАЦІЯ ОРГАНІВ ЯК КРОК МЕДИЦИНИ НА ШЛЯХУ ДО ДОСЯГНЕННЯ ЛЮДСТВОМ БЕЗСМЕРТЯ Хамідуліна О. Г., Одеса, Україна.....	32
БІОЕТИКА В КОНТЕКСТІ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СУСПІЛЬСТВА Приходько Т.М., Юрченко Л.І., Харків, Україна.....	33
БІОЕТИКА У СУЧАСНОМУ СВІТІ Кузьмінська Н.М., Приходько Т.М., Харків, Україна.....	33
КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧЕСКИЕ И НАУЧНЫЕ ОСНОВЫ БИОЭТИЧЕСКИХ ЦЕННОСТЕЙ Ющенко А.Г., Харків, Україна.....	34

БИОЭТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ОСНОВ ПСИХИАТРИИ Анастасович В.В., Одесса, Украина.....	35
Уязвимость в психиатрической практике как социо - биоэтическая проблема Доросевич А.А., Кишинэу, Республика Молдова.....	35
ЭТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ВЫБОРА ГЕНЕРИКОВ И ОРИГИНАЛЬНЫХ ПРЕПАРАТОВ Андони В.Г., Кишинэу, Республика Молдова.....	36
МОРАЛЬНЫЕ ДИЛЕММЫ В СОВРЕМЕННОЙ СТОМАТОЛОГИИ Ожовану В.И., Ожовану А.Г., Кишинэу, Республика Молдова.....	37
БІЛЬ І СТРАЖДАННЯ В БІОЕТИЧНОМУ РАКУРСІ Мартинюк Ю.І., Мартинюк М.М., Самбір, Україна.....	38
БІОЕТИКА І ПРАВО	
МІСЦЕ БІОЕТИЧНИХ ПРИНЦИПІВ В ПРАВОВОМУ РЕГУЛЮВАННІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я Черненко З.С., Київ, Україна.....	39
АКТУАЛЬНІ ПРАВОВІ ТА ЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ Гревцова Р.Ю., Київ, Україна.....	39
THE RATIO OF PHENOMENA BIOETHICS AND NATURAL LAW Trynova Y., Kyiv, Ukraine.....	40
EXPLORING FROZEN EMBRYO DISPUTES THROUGH THE LENSES OF DIFFERENT AREAS OF LAW Chrysanthou A., Southampton, United Kingdom.....	41
РИСКИ ТРАНСПЛАНТОЛОГИИ В УСЛОВИЯХ НЕСТАБИЛЬНОГО ОБЩЕСТВА Протоиерей Геннадий Батенко, Коробейников Г.В., Таранюк Г.П., Київ, Україна.....	41
ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ТАЄМНИЦЮ ПРО СТАН ЗДОРОВ'Я ОБМЕЖЕНО ДІЄЗДАТНОЇ АБО НЕДІЄЗДАТНОЇ ОСОБИ Чабан О.А., Київ, Україна.....	42
МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЕВТАНАЗІЇ Градик Р.Т., Ширій Т.І., Львів, Україна.....	42
ПРАВО НА ЖИТТЯ В КОНТЕКСТІ ПРАВ ЛЮДИНИ Федорошак І.М., Львів, Україна.....	43
ЕТИКА І КУЛЬТУРА БЕЗПЕКИ В МЕДИЧНІЙ ПРАКТИЦІ Сердюк А.М., Риган М.М., Скалецький Ю.М., Київ, Україна.....	44
ПРОБЛЕМА ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ЕВТАНАЗІЇ В УКРАЇНІ У СВІТЛІ ПРОЕКТУ ЗАКОНУ «ПРО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОТРИМАННЯ ПРАВА ЛЮДИНИ НА ГІДНЕ ЗАКІНЧЕННЯ ЖИТТЯ» Білецька К.Б., Львів, Україна.....	44

ЭТИЧЕСКОЕ И ПРАВОВОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ БИМЕДИЦИНСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ С УЧАСТИЕМ ЧЕЛОВЕКА Иванова А.Н., Николаева О.В., Ковальцова М.В., Огнева Л.Г., Сулхдост И.А., Шутова Н.А., Харьков, Украина.....	45
ЕТИКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ПРИМУСОВОГО ЛІКУВАННЯ Мартинюк Ю.І., Мартинюк І.П., Самбір, Україна	46
ЕТИЧНІ АСПЕКТИ БІОМЕДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА МЕДИЧНОЇ ПРАКТИКИ	
ПРАВОВА БАЗА ДІЯЛЬНОСТІ КОМІТЕТІВ З ПИТАНЬ БІОЕТИКИ, ЩО ПРОВОДЯТЬ ЕКСПЕРТИЗУ ДОСЛІДЖЕНЬ З ВИКОРИСТАННЯМ ЛАБОРАТОРНИХ ТВАРИН Добреля Н. В., Дудікова Д. М., Київ, Україна	47
КРИТЕРИИ “НЕОБХОДИМОСТИ И ДОСТАТОЧНОСТИ” ДЛЯ БИОЭТИЧЕСКОЙ ЭКСПЕРТИЗЫ Егоренков А.И., Киев, Украина	47
ОПЫТ ПРОВЕДЕНИЯ БИОЭТИЧЕСКОЙ ЭКСПЕРТИЗЫ КЛИНИКО- ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ Оспанова Т.С., Еременко Г.В., Сорокина И.В., Омельчук Е.Г., Шкарбут Ю.Е., Мирошниченко М.С., Харьков, Украина	48
БИОЭТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ В ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫХ ИССЛЕДОВАНИЯХ Чиж Н.А., Рогоза Л.А., Гребенюк А.И., Бызов Д.В., Антоненко Е.А., Сандомирский Б.П., Харьков, Украина.....	49
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ДОСВІДУ ДІЯЛЬНОСТІ КОМІСІЇ З ПИТАНЬ ЕТИКИ Коваленко Н.В., Київ, Україна	49
ІДЕНТИФІКАЦІЯ БІОЕТИЧНИХ ПРОБЛЕМ У ДІТЕЙ З ДЕФІЦИТОМ ГОРМОНУ РОСТУ Аряев М.Л., Сеньківська Л.І., Одеса, Україна	50
НОРМА У МІКРОЕЛЕМЕНТОЛОГІЇ ЯК ЕТИЧНА ПРОБЛЕМА БІОМЕДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ Андрусишина І.М., Голуб І.О., Лампека О.Г., Київ, Україна	51
БІОЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ ДІАГНОСТУВАННЯ ТА ОБСТЕЖЕНЬ Мартинюк Ю.І., Мартинюк О.І., Трускавець, Україна	51
ВРАЧ И ПАЦИЕНТ: НЕОБХОДИМОСТЬ ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО ПОДХОДА Любенко О.И, Чащин Н.А., Киев, Украина	52
БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ В ОЦІНЦІ РИЗИКІВ ЗАХВОРЮВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИЦІ ОНКОЛОГІЧНОЇ ПАТОЛОГІЇ СЕРЕД МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ Варивончик Д.В., Київ, Україна	53
ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРИ ВИКОРИСТАННІ МОЛЕКУЛЯРНО-ГЕНЕТИЧНИХ МЕТОДІВ Андрущенко Т.А., Київ, Україна.....	53
ДОЦІЛЬНА АЛЬТЕРНАТИВА БІОЛОГІЧНИХ МОДЕЛЕЙ Сирова Г.О., Чаленко Н.М., Харків, Україна.....	54

БІОЕТИЧНІ ПІДХОДИ ПРИ ЛІКУВАННІ ОСТЕОАРТРОЗУ ЗА ДОПОМОГОЮ ВИКОРИСТАННЯ ІНФРАЧЕРВОНОГО ЛАЗЕРНОГО ВИПРОМІНЮВАННЯ Брунь Л.В., Харків, Україна.....	55
ГУМАНІЗАЦІЯ БІОМЕДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ І БІОМЕДИЧНОЇ ОСВІТИ Філянкіна Н. М., Харків, Україна.....	55
БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ НЕЙРОХІРУРГІЇ Нікішин О. Л., Київ, Україна.....	56
БІОЕТИЧНІ РЕГУЛЯТИВИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ У ТРАДИЦІЙНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МЕДИЦИНІ /НА ПРИКЛАДІ ВІДРОДЖЕННЯ МЕТОДУ БЬЄН ЧУЕ/ Овчаренко В.В., Київ, Україна.....	56
ЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ МЕДИЧНИХ БІО- І НАНОТЕХНОЛОГІЙ ТА БІОБЕЗПЕКА	
СПЕЦПРИМЕНЕНИЕ ТОКСИКАНТОВ – ИСТОРИЧЕСКИЕ, ПРАВОВЫЕ, БИОЭТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ Трахтенберг И., Белоусов А., Витте П., Киев, Украина.....	58
БИОЭТИКА И «УЛУЧШЕНИЕ» ЧЕЛОВЕКА Юдин Б.Г., Москва, РФ.....	60
ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ НЕЗАРЕЄСТРОВАНИХ ВАКЦИННИХ ПРЕПАРАТІВ Задорожна В.І., Київ, Україна.....	61
КОНЦЕПЦІЯ УПРАВЛЕННЯ НАНОТЕХНОЛОГІЧЕСКИМИ РИСКАМИ В КОНТЕКСТЕ СОЦІАЛЬНОЇ БІОЕТИКИ Мишаткіна Т.В., Минск, Республика Беларусь.....	61
НАНОТОКСИКОЛОГІЯ, ПІДХОДИ ТА МЕТОДИ ОЦІНКИ БІОБЕЗПЕЧНОСТІ НАНОЧАСТИНОК І НАНОМАТЕРІАЛІВ Трахтенберг І.М., Дмитруха Н.М., Київ, Україна.....	63
БІОЕТИЧНІ ТА МОРФОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ НАНОТЕХНОЛОГІЙ: ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ Чекман І.С., Шаторна В.Г., Гарець В.Ф., Каплуненко В.І., Київ, Дніпро, Україна.....	64
БІОЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ У ДІЯЛЬНОСТІ ДОНОРСЬКИХ БАНКІВ ПУПОВИННОЇ КРОВІ Калиниченко Т.О., Київ, Україна.....	64
ЯВИЩЕ МІКРОХІМЕРИЗМУ – КЛЮЧ ДО РЯДУ АКТУАЛЬНИХ БІОЕТИЧНИХ КОЛІЗІЙ СУЧАСНОСТІ Медведєв В.В., Київ, Україна.....	65
БІЛЬ, ТЕРМІНАЛЬНІ СТАНИ І ПСИХІЧНИЙ ПРОЦЕС: ДЕСТРУКТИВНЕ ТА ДОЦІЛЬНЕ В КОНТЕКСТІ ПРОБЛЕМИ ЕВТАНАЗІЇ Медведєв В.В., Київ, Україна.....	66
ЕТИЧНІ АСПЕКТИ DІYBІO Гардашук Т.В., Київ, Україна.....	66

ВІД ДОКАЗОВОЇ ДО ПЕРСОНАЛІЗОВАНОЇ МЕДИЦИНИ Скребцова К.В., Смалько П.Я., Чащин М.О., Київ, Україна.....	67
ВИКОРИСТАННЯ КЛІТИННОЇ КУЛЬТУРИ ЯК БІОЛОГІЧНОЇ СИСТЕМИ, НАЙБІЛЬШ ЕТИЧНОЇ ДЛЯ ТЕСТУВАННЯ БЕЗПЕКИ НАНОМАТЕРІАЛІВ Чехун В.Ф., Налескіна Л.А., Лук'янова Н.Ю., Тодор І.М., Лозовська Ю.В., Демаш Д.В., Швець Ю.В., Київ, Україна.....	68
КРИОГЕННОЕ ЗАМОРАЖИВАНИЕ И НАНОТЕХНОЛОГИИ: ШАНС ДЛЯ ЧЕЛОВЕЧЕСТВА ИЛИ СКРЫТАЯ УГРОЗА ЕГО СУЩЕСТВОВАНИЮ? Ханжи В. Б., Шевченко Ю. В., Одесса, Украина.....	68
БИОЭТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИХ РАБОТ В КРИОБИОЛОГИИ И КРИОМЕДИЦИНЕ Гольцев А.Н., Компаниец А. М., Репина С. В., Харьков, Украина.....	69
ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ТОКСИЧНОСТІ НАНОЧАСТИНОК МЕТАЛІВ В МОДЕЛЬНИХ ДОСЛІДАХ IN VITRO Дмитруха Н.М., Лагутіна О.С., Короленко Т.К., Київ, Україна.....	70
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ТОКСИКОЛОГО-ГІГІЄНИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЗВАРЮВАЛЬНИХ АЕРОЗОЛІВ В КОНТЕКСТІ БІОЕТИКИ Демецька О.В., Ткаченко О.В., Леоненко Н.С., Київ, Україна.....	71
БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ГЕНОТОКСИЧНОЇ ДІЇ НАНОЧАСТИНОК КАДМІЮ Апихтіна О.Л., Дибкова С.М., Київ, Україна.....	72
ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ НАНОЧАСТИНОК МІДІ ТА ЗАЛІЗА НА СИСТЕМУ ЗГОРТАННЯ КРОВІ Губар І.В., Київ, Україна.....	72
БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ З ФАРМАКОЛОГІЇ БЕЗПЕКИ ВОДНИХ ДИСПЕРСІЙ НАНОЧАСТИНОК МЕТАЛІВ Сімонов П.В., Київ, Україна.....	73
ЕТИКА ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА МАТЕРІАЛІВ В СТОМАТОЛОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ Копач К.Д., Демецька О.В., Андрусішина І.М., Мовчан В.О., Київ, Україна.....	74
ЕКОЛОГІЯ І БІОЕТИКА	
ЕКОЛОГІЯ ЗДОРОВ'Я ЧЕЛОВЕКА В КОНТЕКСТЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ НАНО- И ГЕННО- ИНЖЕНЕРНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ Яскевич Я.С., Минск, Республика Беларусь.....	75
ЭТИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ ПРИМЕНЕНИЯ И КОНТРОЛЯ ПЕСТИЦИДОВ В УКРАИНЕ Баранов Ю.С., Демченко В.Ф., Киев, Украина.....	75
БИОЭТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ ВРОЖДЕННОЙ ЭПИГЕНЕТИЧЕСКОЙ ПАТОЛОГИИ Резников А. Г., Киев, Украина.....	76

ОЦЕНКА БЕЗОПАСНОСТИ ВОДНОЙ СРЕДЫ Верголяс М.Р., Трахтенберг И.М., Дмитруха Н.Н., Киев, Украина.....	77
БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРИСУТНОСТІ ПИЛКОВИХ КОНГЛОМЕРАТИВ БІОАЕРОЗОЛІВ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ Турос О., Ковтуненко І., Лук'янченко Н., Київ, Україна	77
ХРИСТІЯНСЬКІ АСПЕКТИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БІОЕТИКИ Огірко О.В., Львів, Україна	78
КОНЦЕПЦИЯ ЗАПОВЕДНОСТИ И СВОБОДА ДИКОЙ ПРИРОДЫ Борейко В.Е., Киев, Украина.....	79
ARNE NAESS' IDEA of DEEP ECOLOGY, IT IS HISTORY and MODERN DEVELOPMENT Duplenko Ju.K., Kyiv, Ukraine.....	80
БІОЕТИЧНІ ТА ЕКОЛОГІЧНІ ВИМОГИ ІНФОРМУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ У СФЕРІ МІСТОБУДУВАННЯ Прокопенко Н.О., Прокопенко О.В., Київ, Україна.....	80
БІОЛОГІЧНИЙ ФАКТОР ПРИ ВИРОБНИЦТВІ ТВЕРДОГО БІОПАЛИВА З ВІДХОДІВ СИРОВИНИ ЯК БІОЕТИЧНА ПРОБЛЕМА Стеренбоген М.Ю., Чудновец А.Я., Київ, Україна.....	81
МЕТОД БІОТЕСТУВАННЯ В ЕКОЛОГОАНАЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ Хижняк С.В., Данчук В.В., Глухота Г.В., Янін П.Г., Войціцький В.М., Київ, Україна.....	82
БІОЕТИКА В СИСТЕМІ ОСВІТИ ТА ВИХОВАННЯ	
БІОЕТИКА В СИСТЕМІ ОСВІТИ ТА ВИХОВАННЯ ЗА СУЧАСНИХ СУСПІЛЬНО-МОРАЛЬНИХ ОБСТАВИН В УКРАЇНІ Пиріг Л.А., Київ, Україна.....	83
БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ Волосовець О.П., Кривопустов С.П., Логінова І.О., Київ, Україна.....	83
TEACHING CLINICAL ETHICS IN GERMAN HOSPITALS: CONTENT, DIDACTIC METHODS AND EVALUATION OF A NATIONWIDE TRAINING PROGRAMME Jochen Vollmann, Bochum, Germany.....	84
THE CITI PROGRAM: THEN AND NOW Paul Braunschweiger Ph.D., Susan M. Miller MD, MPH, Miami Florida, USA.....	84
БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОСВІТИ ТА ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ І ФАРМАЦЕВТИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ Запорожан В.М., Аряєв М.Л., Капліна Л.Є., Одеса, Україна.....	85
ВПРОВАДЖЕННЯ БІОЕТИЧНИХ ПРИНЦИПІВ В ПРАКТИЧНУ ТА НАУКОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ. Ковальова О.М., Ащеулова Т.В., Латогуз Ю.І., Харків, Україна.....	86

БІОЕТИКА В.Р. ПОТТЕРА В СТРАТЕГІИ ВИЖИВАННЯ: ОПЫТ ОБУЧЕНИЯ В РЕСПУБЛИКЕ МОЛДОВА Цырдя Т.Н., Руснак Д.В., Кишинэу, Республика Молдова.....	86
ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО-ВІДПОВІДАЛЬНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ДОСЯГНЕНЬ БІОЕТИКИ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ Купновицька І. Г., Калугіна С. М., Івано-Франківськ, Україна.....	88
МЕТОДОЛОГІЯ ВИКЛАДАННЯ БІОЕТИКИ У ВИЩОМУ МЕДИЧНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ Заморський І. І., Чернівці, Україна.....	88
СУТНІСТЬ ВИКЛАДАННЯ БІОЕТИКИ В ПРОЦЕСІ ВИХОВАННЯ ТА СТАНОВЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ В УКРАЇНІ Терешкевич Г. Т., Снігур А.А., Осадча Г. С., Львів, Рівне, Україна.....	89
МОДЕЛИ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ ВРАЧ-ПАЦИЕНТ В ОБЩЕСТВЕ МЕДИКАЛИЗАЦИИ Сокольчик В.Н., Минск, Республика Беларусь.....	90
ОПЫТ РЕФЛЕКСИИ И ТРАНСЛЯЦИИ БИОЭТИЧЕСКОЙ ПРОБЛЕМАТИКИ СРЕДСТВАМИ ТЕАТРАЛЬНОЙ ДРАМАТУРГИИ Таранюк Г.П., Рыбикова А.Ю., Выговская О.В., Егоренков А.И., Протоирей Геннадий Батенко, Коробейников Г.В., Киев, Украина.....	91
ЕМПІРИЧНИЙ ПОВОРОТ БІОЕТИКИ Губенко Г., Київ, Україна.....	91
ЗНАЧИМОСТЬ ПРЕПОДАВАНИЯ КУРСА БИОЭТИКИ В СИСТЕМЕ МЕДИЦИНСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ Сопова И.Ю., Черновцы, Украина.....	92
БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧИХ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ Сергета І.В., Шевчук Т.В., Панчук О.Ю., Макаров С.Ю., Дреженкова І.Л., Ваколюк Л.М., Макарова О.І., Вінниця, Україна.....	92
БІОЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ Смирнова В.І., Ащеулова Т.В., Амбросова Т.М., Харків, Україна.....	93
RISKS FOR THE DESTRUCTION OF THE ETHICAL VALUES OF THE MEDICAL PROFESSION Sukhareva I.A., Gulchy O. P., Simferopol, Kiev, Ukraine.....	94
СОВРЕМЕННЫЕ ПРИНЦИПЫ БИОЭТИКИ ПРИ ИЗУЧЕНИИ ПАТОФИЗИОЛОГИИ В МЕДИЦИНСКИХ ВУЗАХ Огнева Л.Г., Ковальцова М.В., Харьков, Украина.....	95
БІОЕТИКА КАК СОСТАВЛЯЮЩАЯ НЕПРЕРЫВНОГО ОБРАЗОВАНИЯ Пастухова Н.Л., Садовниченко Ю.А., Киев, Харьков, Украина.....	95
РЕАЛИЗАЦИЯ ПРИНЦИПА ЦЕЛОСТНОСТИ В ВЫСШЕМ ОБРАЗОВАНИИ Медянова Е. В., Одесса, Украина.....	96

ИНТЕРПРЕТАЦИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ПРОСТРАНСТВА В БИОЭТИЧЕСКОЙ ПАРАДИГМЕ Никулина М.А., Ростов-на-Дону, РФ.....	97
ЧУВСТВИТЕЛЬНОСТЬ К КРИЗИСУ ЛИЧНОСТИ ИССЛЕДОВАТЕЛЯ Кривцова Н.В., Одесса, Украина.....	98
ПИТАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ЕТИКИ ПРИ ВИКЛАДАННІ ФАРМАКОЛОГІЇ МАЙБУТНІМ ПРОВІЗОРАМ Кава Т.В., Київ, Україна.....	98
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ОСНОВ БІОЕТИКИ ТА БІОБЕЗПЕКИ СТУДЕНТАМ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ Кишкан І. Г., Заморський І. І., Чернівці, Україна.....	99
ЕТИЧНІ АСПЕКТИ НАНОТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ ФАРМАКОЛОГІЇ ЗАСОБІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ІШЕМІЧНОЇ ХВОРОБИ СЕРЦЯ Горчакова Н.О., Київ, Україна.....	100
МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ БІОЕТИКИ В КУРСІ ЛЕКЦІЙ З ФАРМАКОЛОГІЇ Дяченко В.Ю., Савченко Н.В., Київ, Україна.....	100
БІОЕТИКА В СИСТЕМІ ОСВІТИ І ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ МЕДИКІВ Гаман І.О. Артеменко Н.Р., Човганюк О.С., Івано-Франківськ, Україна.....	101
БІОЕТИЧНА СКЛАДОВА В СИСТЕМІ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬО-ВИХОВНОГО ПРОСТОРУ УКРАЇНИ Васьків Л.Я., Львів, Україна.....	102
БІОЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ В КОНТЕКСТІ ВИКЛАДАННЯ ПОЛІТОЛОГІЇ Христенко О. М., Тернопіль, Україна.....	102
ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ПРИНЦИПАМИ GLP В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА» Амбросова Т.М., Ащеулова Т.В., Смирнова В.І., Харків, Україна.....	103
ELECTRONIC EDUCATIONAL RESOURCES AS MEANS OF A HUMANIZATION, IMPROVEMENT OF QUALITY OF TEACHING AND FORMATION OF BASES OF A HEALTHY LIFESTYLE OF STUDENT'S YOUTH Bashun N.Z., Chekel A.V., Chugai N.V., Grodno, Belarus.....	104
Круглий стіл «ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ І ПРАВО НА ЗДОРОВ'Я: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР»	
РОЛЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА РУХУ ПАЦІЄНТІВ У ПРОСУВАННІ ПАТЕНТНОЇ РЕФОРМИ З МЕТОЮ РОЗШИРЕННЯ ДОСТУПУ ДО ЛІКУВАННЯ Тимошевська В.Б., Київ, Україна.....	106
ПАТЕНТНА РЕФОРМА І ПРАВА ЛЮДИНИ: ЛІБЕРАЛІЗАЦІЯ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР Кашинцева О.Ю., Іюлкін Я.О., Київ, Україна.....	106
ПАТЕНТНА РЕФОРМА ЩОДО ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ В УКРАЇНІ Кондратюк С.В., Київ, Україна.....	107

ПАТЕНТНІ ОПОЗИЦІЇ ЯК ЗАСІБ РОЗШИРЕННЯ ДОСТУПУ ДО ЛІКУВАННЯ Трофименко М. М., Київ, Україна.....	107
ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗШИРЕННЯ ДОСТУПУ ДО ЛІКУВАННЯ В СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ Борко Ю.Л., Київ, Україна.....	108
ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЕПІДЕМІЇ ВІЛ-ІНФЕКЦІЇ В УКРАЇНІ ТА ВИКОРИСТАННЯ ВИНАХОДУ ЗА НАДЗВИЧАЙНИХ ОБСТАВИН Жигінас І. С., Київ, Україна.....	109
ПРАВОВИЙ СТАТУС ВИНАХІДНИКА У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я Воронцова К.О., Київ, Україна.....	109
ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ СУБ'ЄКТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В СФЕРІ МЕДИЦИНИ Пономарьова О. О., Київ, Україна.....	110
Семінар «МЕДИЦИНА ТА БІОЕТИКА ПІСЛЯ ХОЛОКОСТУ»	
MEDICINE, BIOETHICS AND THE HOLOCAUST: EDUCATIONAL INNOVATIONS IN THE DIGITAL AGE Stacy M. Gallin, New-York, NJ., USA.....	111
VERESAEV'S ANALYSIS OF RESEARCH ETHICS: IT'S RELEVANCE BEFORE AND AFTER NUREMBERG Yudin B. G., Susan M. Miller, Moskow, Russia and Houston, TX., USA.....	111
MODERN DAY RELEVANCE OF THE NUREMBERG CODE Susan M. Miller MD, Houston, TX., USA.....	112
MEDICAL EXPERIMENTATION DURING AND AFTER WORLD WAR 2 Sergio Litewka, Susan M. Miller, Miami, Fl., and Houston, TX.,USA.....	113
MECHANISMS TO PREVENT RESEARCH MISCONDUCT UNDER THE AUSPICES OF THE NATIONAL ACADEMY OF MEDICAL SCIENCES OF UKRAINE Vitte P. M., Susan M. Miller, Kyiv, Ukraine and Houston, TX.,USA.....	113
Семінар «БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ МЕДИЧНОЇ НАУКИ ОЧИМА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ»	
БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ МЕДИЧНОГО ПРОФІЛЮ Куфтеріна Н.С., Харків, Україна.....	115
БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРИ ВИВЧЕННІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ МОДЕЛІ ПЕРЕЛОМУ НИЖНЬОЇ ЩЕЛЕПИ ЩУРІВ ЗА УМОВ НАДМІРНОГО НАДХОДЖЕННЯ В ОРГАНІЗМ НІТРАТУ НАТРІЮ Ставицький С.О., Аветіков Д.С., Локес К.П., Полтава, Україна.....	115
АНТИЧНІ БІОЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МОЛОДИХ ФАХІВЦІВ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ Ставицький С.О., Ставицька Н.П., Аветіков Д.С., Полтава, Україна.....	116
МЕДИКО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ БІОЕТИКИ Божук Б.С., Київ, Україна.....	116

ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПІВ БІОЕТИКИ ПРИ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ Кучер С.В., Лотоцька О.В., Тернопіль, Україна.....	117
БИОЭТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ДЕТСКОЙ ГАСТРОЭНТЕРОЛОГИИ Волошин К.В., Слободянюк А.Л., Харьков, Украина.....	118
ОКРЕМІ АСПЕКТИ БІОМЕДИЧНОЇ ЕТИКИ В ПЕДІАТРИЧНІЙ ПРАКТИЦІ Гарас М.Н., Чернівці, Україна.....	118
БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТОКСИКОЛОГІЧНИХ ВИПРОБУВАНЬ ХІМІЧНИХ РЕЧОВИН В ХАРЧОВИХ ПРОДУКТАХ ДЛЯ РЕГУЛЯТОРНИХ ЦІЛЕЙ. РОЛЬ ПРОГНОСТИЧНОЇ ТОКСИКОЛОГІЇ В ДОСЯГНЕННІ ЦІЛЕЙ БІОЕТИКИ Колесник С. Д., Малишева О. Є., Київ, Україна.....	119
СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОКАЗОВОЇ МЕДИЦИНИ Коваленко В.А., Дуб М.І., Запоріжжя, Україна.....	120
БИОЭТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ВЕДЕНИЯ ОНКОБОЛЬНЫХ С УЧЁТОМ ИЗМЕНЕНИЙ ПСИХО- ЭМОЦИОНАЛЬНОГО СОСТОЯНИЯ Маланченко И. Л., Петренко А. А., Одесса, Украина.....	120
БИОЭТИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ ЭМБРИОЛОГИИ В АСПЕКТЕ СОВРЕМЕННЫХ ДОСТИЖЕНИЙ ГЕННОЙ ИНЖЕНЕРИИ Петренко А. А., Маланченко И. Л., Одесса, Украина.....	121

БІЛЬ І СТРАЖДАННЯ В БІОЕТИЧНОМУ РАКУРСІ

Мартинюк Ю.І., Мартинюк М.М.

*Самбірський медичний коледж, Самбір, Україна,
marmart@ukr.net*

Для християнина страждання має особливе релігійне значення: експіативне – спокута за допущені гріхи та своєрідна компенсація за вчинене зло, та сотеріологічне – співучасть у справі спасіння Ісуса Христа. По-християнськи утверджене та вмотивоване прийняття страждання не провадить до визнання, що всяке страждання і всякий біль слід терпіти в кожному випадку, а отже не можна втручатися, щоб його полегшити. Більше того, подібні втручання стають шляхом гуманізації болю. Сама християнська любов вимагає від працівників служби охорони здоров'я полегшення фізичного страждання.

Продовження болю перешкоджає досягненню добра та вищих цілей. Може викликати шкідливі наслідки для психофізичної інтегральності особи. Надто інтенсивне страждання може зменшити панування духа особи або й взагалі його унеможливити. З огляду на це, обов'язком працівника служби охорони здоров'я є полегшення або усунення болю при переході хворим порогу своєї витривалості. Морально допустимо застосовувати відповідні препарати та лікування з метою знеболення. Анестезія, рівно ж як і знеболення, впливаючи безпосередньо на

осередок болю, повертає людину їй самій, вчиняючи людянішим її досвід страждання. Інколи застосування певних знеболювальних препаратів чи анестезії може привести до притуплення свідомості або втрати фізичних сил людини. Оскільки подібні втручання не мають на меті втрату свідомості і свободи, а лише позбавляють чутливості до болю, та застосовуються виключно в межах терапевтичної доцільності, то їх слід визнавати етично оправданими.

Заспокоєння болю є надзвичайно важливим завданням, що виправдовує навіть можливість наразити хворого на певний ризик. Уже папа Пій XII запропонував розв'язання проблеми болю безнадійно хворих в етичному контексті, яке потім увійшло до Вчення Католицької Церкви: застосування знеболювальних засобів є дозволеним, навіть якщо воно пов'язане з ризиком вкоротити життя хворого, коли немає іншого способу полегшити біль; крім того, застосування знеболювальних засобів слід вважати дозволеним навіть тоді, коли вони вводять хворого в стан непритомності, хоча позбавляти його спроможності мислити тверезо не дозволено без дуже поважних на те причин, адже йому треба дати час на залагодження своїх громадянських і релігійних обов'язків. Дуже істотною умовою надання дозволу таких втручань є те, що вони завжди спрямовані не на втрату свідомості та свободи, а на втрату чутливості до болю і здійснюються лише в межах клінічної необхідності.

ГОЛОВА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ КОНГРЕСУ
Академік НАН і НАМН України **Кундієв Юрій Ілліч**

СЕКРЕТАРІАТ

Чащин Микола Олексійович
Смалько Петро Якович
Скребцова Катерина Вікторівна
Любенко Ольга Ігорівна
Павлюк Тетяна Валентинівна
Душек Ірина Іванівна

Національний науковий центр з медико-біотехнічних проблем НАН України

вул. Володимирська, 54
01601, Київ, Україна
Тел.: +380(44)239 66 23
Факс: +380(44)234 83 56
biomed.nas.gov.ua
E-mail: biomed@nas.gov.ua; biomednanu@gmail.com

